

Esztergomi Lapok.

SZERKESZTŐSÉG:
SZÉCHENYI-TÉR (SZERENCSÉS-féle HÁZ.)
HOVA A LAP SZELLEMI ÉS ANYAGI RÉSZÉT
— ILLETO KÖZLEMÉNYEK KÜLDENDŐK. —
— KEZIRATOK NEM ADATNAK VISSZA. —

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre — — — — 12 K. Fél évre — — — — 6 K.
Negyed évre — — — — 3 K. EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KIADÓHIVATAL:
(SZÉCHENYI-TÉR SZERENCSÉS-féle HÁZ)
HOVA AZ ELŐFIZETÉSI PÉNZEK KÜLDENDŐK.
HIRDETÉSEK
ÉS NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEK A KIADÓHIVATALBAN
VETETNEK FEL.

Két millió korona a városoknak.

Wekerle Sándor miniszterelnök, pénzügyminiszternek a jövő évi állami költségvetés betervezésekor tartott exposéja s nevezetesen ezen exposé alkalmával tett azon bejelentése, hogy a városok segítségére 2.000.000 koronát állított be a költségvetésbe — vegyes érzelmeket keltett bennünk.

Az exposéban a városokat érdeklő része ugyanis így hangzik:

„A jelentékenyebb egyéb kiadások közül 1 millió 705.000 koronával emeljük a fogyasztási adók kiadási szükségletét, dacára annak, hogy az új szeszadótörvény folytán a bonifikációk megszüntetése, illetőleg apasztása folytán e kiadások jelentékeny mérvben csökkennek. Az emelést szükségessé tette az, hogy 2 millió korona összeget vettünk itt fel a városok dotációjaként, adminisztratív szükségleteiknek fedezésére. Ez az összeg tulajdonképpen a belügyi tárcába lenne felveendő és ez a növekedő szükséglet később oda is fog átutaltatni. Minthogy azonban e dotáció számszerű meghatározásának előfeltételét kepezi a városok valódi szükségletének, a szükséglet minőségének, az alkalmazottak számának, kvalifikációjának és az illető város teljesítőképességének alapos megbírálása, a mi hosszabb tárgyalásokat igényel, most csak egy általános összeget, egy kezdőösszeget állíthatunk be erre a célra, azon méltányossági szempont által vezéreltetve, hogy a tárgyalások befejezése esetén, vagy mihelyt tisztábban látunk addig is részben segínyt tudjunk nyújtani, amíg az összeg véglegesen megállapíttatik.

A fogyasztási adóknál ugyancsak kiadási többletet okoz a városoknak a most is fennálló jogcímenek növekedő részesedése és az, hogy a jövedelem emelkedésével együtt a beszedési jutalékok is emelkednek.“

Örömmel vettük, hogy végre a sok városi kongresszusnak, a sok feliratnak pozitív eredménye van. Örömmel tölt el bennünket, hogy végre eljutottunk odáig, hogy a kormány s később a törvényhozás tényekkel igazolja, hogy ezentul a városokra is gondja lesz. Ezen örömünk mellett azonban nem leplezzük le, hogy bizonyos csalódást is érezünk ugyanekkor. Csalódást a kormány ígéretében. A miniszterelnök több alkalommal tett nyilatkozatában elismerte, hogy a városok

nagyon reá vannak utalva az állami segítségre s elismerte azt is, hogy ezzel mielőbb kell a törvényhozásnak foglalkoznia. A helyett azonban, hogy ez az ígért segítség mélyrehatóan tervezetnek, s olyannak, a mely valóban arányban állana azzal a nagy szükséggel, amiben a városok szynylódnak, részletfizés-szerűen akarja a kormány a városoknak tett ígérétét beváltani. Az a 2 millió korona, a mely a költségvetésben a városoknak van szánva, a legkiáltóbb bajokat sincs hivatva orvosolni. Egyáltalában tartunk tőle, hogy ez a két milliós tétel csak olyan tessék-lássék féle s arra szolgál, hogy a városoknak oly elemi erővel megindult aktióját lecsendesítse.

A miniszterelnök megígérte, hogy még ez év folyamán segít a városi tisztviselők helyzetén. Ebből már nem lesz semmi, mert a fedezet is a jövő évi költségvetésben van felvéve s tekintve a nagy politikai harcokat felidőző kérdések előzetes parlamenti tárgyalását, — még az is nagyon kérdéses, hogy a jövő évi költségvetés mikor válik törvénynyé. Annál kevésbé lehet szó arról, hogy a városi tisztviselők illetményeinek rendezésére vonatkozó s még csak azután benyújtandó törvény 1908. évre visszamenő hatálylyal ruháztassék fel. De egyáltalában bizonytalan, hogy a városok milyen kulcs szerint jutnak a régóta várt segítséghöz. Annyi bizonyos, hogy sem a belügy, sem a pénzügyminiszteriumban nincsenek még tisztában az elvekkkel, amelyek szerint a segélyösszeget a városok között feloszták. Mivel a dotáció a városok adminisztratív szükségleteinek a fedezésére van szánva, ez a körülmény azt sejteti velünk, hogy a segítségnek csak olyan mértéke tervezetik, amely a tisztviselői illetmények rendezéséhez kiegészítésképpen szükségeltetik. Ez esetben pedig a segítség mérve a városok tarthatatlan helyzetén nem sokat fog lendíteni.

A városok legnagyobb baja, hogy a belügyi kormány részéről nem szállnak sikra erélyesen a városok érdekében. Belügyminiszterünk inkább megyei érzületű, a mit az is mutat, hogy a megyéknek, a melyek a tisztviselői fizetésrendezés alkalmával négymillió-hatszáz ezer koronát kaptak, ezuttal 1.346.000 koronával emelik a dotációját. Meggyőződésünk, hogy ha a belügyi kormány olyan ener-

giával állott volna a városok mellé, mint ezt a megyéknél tette, akkor ma olyan összeg szerepelne a költségvetésben a városok dotációjaként, a mely méltó volna a városokhoz s a mely azok helyzetén nagyot lendíthetne. Az állam finaciális helyzetét nem fogadhatjuk el mentségül, mert a városok segítségével olyan elsőrangú kérdés, amely előtt sok más milliós tételnek, ami a költségvetésben szerepel, háttérbe kell szorulnia.

A belügyminiszternek már rég meg kellett volna a városok valódi szükségletét határozni s a pénzügyminiszternel az ennek megfelelő összegnek a költségvetésben leendő beállítását szorgalmazni. A segítség módjának a meghatározása igaz, hogy nehéz kérdés, de utóvégre egyszer meg kell ennek a kérdésnek is oldódnia. Ezzel a kérdéssel ankettszerűleg kellett volna már régen foglalkozni. Hogy azonban e kérdéshez alaposan hozzá lehessen szólni a belügyminiszternek már jóval előbb nyilvánosságra kellett volna hozni azon statisztikai adatokat, amelyeket 1904-ben Tisza István gr. belügyminisztersége alatt kezdett a belügyminiszterium gyűjteni, amely az egyedüli és megbízható statisztikai gyűjtemény, amely világot vet a városok életére, amely azonban feldolgozva a belügyminiszterium egyik számtanácsosának az íróasztála fiokjában hever a hivatalos titok ezer lakatja alatt. — Ezekre az adatokra, amelyből kitűnik a városok vagyona, adóssága, mindennemű bevételei, kiadásai stb. elkerülhetetlenül szükség van.

Ha nem akar a miniszterium fél munkát végezni, akkor meg kell állapítani előbb a segítség módját és meghatározni a szükséges segítség összegét. Most azonban épen az ellenkezője történik. Beállítanak 2 millió koronát a költségvetésbe s ehhez a 2 millió koronához keresik a felosztási kulcsot.

A felosztásnak magától értedődik, hogy csakis egyenlő alapelvek szerint szabad történnie s itt nem szabad semmiféle politikai befolyásnak érvényesülnie.

Szerintünk a megyei alkalmazottakhoz hasonlóan, törvényhozás útján osszák be fizetési osztályokba a városi alkalmazottakat is, úgy amint az esztergomi kongresszus azt elfogadta.

Egy próbavágatás tanulságai.

Győri tudósítónk írja, hogy ott próbavágatást tartottak, amely arról győzte meg az összes jelenvoltakat, hogy a mészárosok nem keresnek többet az őket méltán megillető tisztességes polgári haszonnal.

A próbavágatás céljaira vettek egy db. elsőrendű, egy db. másodrendű és egy db. harmadrendű marhát.

Az elsőrendű marha élősulya az átvételkor 580 kg. volt. Ezért a vevők 10 % leszámitva és kg.-ját 70 fillérjével számitva fizették 365 kor. 40 fillért. Ehhez még 7 kor. szállítási költséget és 18 kor. fogyasztási adót hozzászámitva az elsőrendű marha a vásárlóknak 380 kor. 40 fillérbe került.

A marhát vágás előtt lemérték, szállítással vesztett súlyából, a vágóhídi mérlegre állítva 510 kg. volt. A marhát azután levágták és feldolgozva megmérték a megmaradt húst és az értékesíthető részeket. Maradt 288 kg. hus, 44 kg. bőr és 43 kg. faggyu. A faggyu kilogramját 50 fillérjével, a bőrt 78 fillérjével értékesítve, a mészárosok e nyers-terményekért 55 kor. 82 fillért kapnak. Ezt a bevételt leszámitva a 390 kor. 40 fillér kiadásból, a 288. kg. tiszta elsőrendű marhahus az elárusító mészárosnak 334 kor. 48 fillérjébe, vagyis egy kg. átlag 1 kor. 16 fillérjébe van.

Ennek a husnak egyharmadát, leszámitva 5 százalékot a beszáradásra, 1 kor. 12 fillérjével, kétharmadát pedig 1 kor. 44 fillérjével árusítják. Eladásra kerül tehát 49 kg. 113 fillérjével, vagyis 105 kor. 28 fillért, 188 kg. 144 fillérjével, vagyis 570 kor. 72 fillért, az összes

bevétel tehát — — — — 376.— K
a kiadás volt — — — — 334.48 K

maradt 1 db. I. rend. marhán 41.52 K tiszta és tisztos, legkevésbé sem túlnagy polgári haszon, amiből még az üzleti kiadásokra is felszámitandó egy rész.

Ezután egy ugyanazon átlagért vett másodrendű marha levágására került a sor. Ez a marha már élősúlyából is többet vesztett, mint az elsőrendű. 540 kg. volt átvételkor, levágás előtt már csak 450 kg. Ezért a marháért a 10 százalék leszámitásával fizettek a mészárosok 486 kg.-ért 70 fillérjével 340 kor. 20 fillért. Szállítási és adókiadás 25 kor. vagyis összes kiadás 365 kor. 20 fillér.

Ezzel szemben a marha kiadott 250 kg. tiszta húst, 25 kg. faggyut, és 35 kg. bőrt. A faggyut és a bőrt az előbbi egységáron számitva, kapnak érte 12 kor. 50 fill. és 27 kor. 30 fill. összesen 39 kor. 80 fillért, maradt tehát a tiszta 250 kg. husra tisztán 325 kor. 30 fill. kiadásuk.

Leszámitva 20%-ot a beszáradásra eladnak 245 kg. tiszta húst. Ebből 81 és fél kg.-ot 112 fill. 163 és fél kg.-ot 144 fillérjével adnak el, bevesznek érte 91 kor. 28 és 235 kor. 44 fillért, összes

bevételük tehát — — — — 326.72 K
kiadásuk — — — — 325.40 K

marad 1 db. II. rendő marhán 1.32 K

Mit igyunk?

Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olesó savanyúvíz, dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző

elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszeres anyagok miatt a legkülönfélébb gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még

szaketekték által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másféltiteresnél valamivel nagyobb üvegekben

minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél sőt a szódaviznél is olcsóbb, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse

nagyobb vidéki városokban lerakatok szereztek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Forrástár VÖRÖS JOZSEF úrnál Esztergomban.

tiszta haszon. Ami azután természetesen azt eredményezi, hogy a győri mészárosok elenyészően csekély számban vágnak másodrendű marhát.

Próbavágatás alá került harmadsorban egy tisztasúlyban 1 kor. 20 fillérjével vett marha. Itt a faggyut hozzászámitják a hus-súlyhoz. Ez a marha 235 kg. húst és 32 kg. faggyut összesen 267 kg.-ot adott, ebből az uzus szerint leszámitva 50%-ot, a mészáros fizet 254 kg.-ért összesen 304 kor. 80 fillért, vágatási költsége 6 kor., összesen 310 kor. 80 fillér. Bevesz faggyuért és bőrért összesen 39 kor. 80 fillért, maradt tiszta kiadása 271 kor.

A 235 kg. husból a 20% beszáradás leszámitásával elad 76 kg.-ot 112 fillérjével 85 kor. 12 fill., és 154 kg.-ot 136 fillérjével 209 kor. 44 fillért. Összes

bevételük tehát — — — — 294.56 K
kiadása — — — — 271.— K

marad haszon 1 marhán — 23.56 K

Mivel akadtak olyanok, akik a próbavágás eredményében kételkedtek, ellenpróbavágást is csináltak, aminek eredménye a következő:

A próbavágásra kerülő két kimustrált ökröt Budapesten vették. 1275 kg. súlyban 66 fillérjével, tehát összesen 841 kor. 50 fillért. Bevásárlási és szállítási költség 29 kor. 43 fill., vágatási díj 8 kor., adó és illeték 36 kor. összes kiadás tehát 914 kor. 93 fillér.

A két ökör a szállítással mindössze 46 kg.-ot vesztett súlyából, tehát jóval kevesebbet mint a multkori próbavágás marhái. Levágás után kiadott a két ökör összesen 637 kg húst 149 kg. faggyut és 101 kg. bőrt.

E részek értékesítésénél a következő eredményre jutnak: A husból 20%-ot leszámitva a beszáradásra, eladják egyharmadát, vagyis 208 kg.-ot 112 fillérjével 232 kor. 80 fillért, kétharmadát, vagyis 416 kg.-ot 144 fillérjével 599 kor. 04 fillért, a kisebb belső részeket eladják 6 koronáért,

összes bevételük tehát — — 984.72 K
kiadás volt — — — — 914.93 K

marad 2 db. ökrön 69.79 K haszon, amiből azonban a rezsit, adót is fedezni kell.

Ezeket az adatokat a kontrabrovágás rendezői és a fölkkért szakértők egyértelműleg állapították meg.

TÁRCA. Művészet.

Az egér (Mus domestica C.) a rágcsálók (rosores) osztályához tartozó szürke nyoszörgés közötti lyukat rág a tapanyagokon, ezáltal kárt okozva az emberiségnek.

Az emberiség, éppen azért, már gyermekkorától fogva ildózi az egeret. Azt mondhatnók, hogy az egerfogás művészete együtt fejlődött az emberrel.

A legrégebbi adat, amelyikről tudomásunk van, az, hogy az egeret kezdetben köféjszéval szertették volna agyonverni. Ez a módszer azonban,

— mivel az egér rejtélyes következetességgel mindig elugrott az ütés elül, csakhamar idejét multta. A bronzkorszakban nyílövessel oltották ki az egerek életét. De ez sem volt szerencsés ötlet. Az uplandi runakövön olvasható feljegyzés szerint Hará-kol király nyilvánosságra egy ilyen alkalommal a felség nevének altestébe furódott. Ettől kezdve ez a módszer is egyre többet vesztett a jelentőségéből.

Ezek körülbelül pozitív adatok. Hanem itt aztán szakadozottság mutatkozik ez adatokban. Mondhatnók, hogy egészen a tizen-nyoleadik század végéig pusztán a tapogatózásra, a kombinációkra vagyunk utalva. Ideig-óráig tartotta ugyan magát egy-egy legenda, de a haladó tudomány csakhamar kirántotta alóluk a talajt.

A legújabb korból azonban, — az egerfogást illetően, — sok érdekes és hiteles adat maradt ránk . . .

E sorok irójának anyai nagyatyja Beöthy Lenyely Gáspár rettentő bükkfa-füstélyekkel verdeste az egereket. Az ő jelszava az volt:

— Csak türelem!

És hű volt az elvéhez. Egy alkalommal amint édes szüleimtől hallottam mindenszentektől nagykarácsonyig állt a kredenz előtt, kezében a doronggal. Amikor végre az egér elődugta fejét a deresedő Lenyely Gáspár odavágott. És csak egyetlen pillanattal később el. De elkésett. A kredenzből halk, majd egyre erősebbre való porcellán csörömpölés hallatszott. A halastál elrepedt. A szoszocsésze is. Több más darab is. Az egervadász neje Alsó-Megüthy Karolin bejött a zajra és durván illette férjét.

Ekkor ez a módszer is megszűnt.

Aztán jöttek a masinák.

Eme értekezés szerzőjének gyermekkorában kezdtek készíteni ama ronda kis drótházakat, amelyekből az elhanyagoltabb szemétdombokon még ma is látható egy-egy rokkant öreg. Mert ezek az ocsmány kis készülékek arra a merész feltevésre voltak alapítva, hogy akad majd olyan marha egér, amelyik bemegy beléjük. De nem akadt és így a készülék csődöt mondott.

A masinák később komplikálódtak. Volt köztük olyan, amelyik holmi középkori lovagvárat imitál. Volt hídja, tornya, bástyája mindene. A terv szerint az egér rá ment volna a hidra, az egér beesett volna a toronyba onnét a vízbe, amibe bele kellett volna fulladnia.

Ezek igen elmes, precíz masinák voltak. Nem volt rajtuk egyetlen csavar, egyetlen sarok, amelyik pontosan nem működött volna. És az egerek mégis otromba röhögéssel kísérték a működését a kredenz alól. Ez okozta a kis masinák vesztét.

Azonban lehetetlen lenne felsorolni a sok eredménytelen kísérletet.

A tudomány mai állása szerint egyetlen biztos módja van az egerfogásnak. Ezt a módszert akarom empirikus alapon illusztrálni ezzel a történettel.

Diákkoromban nyaranta Arácsra jártam ahol a szőlőnk volt.

Többen mondták már akkor, hogy ez a kis falu valóságos piszokfészek, de én azt sohasem vettem észre. Nem is láttam ott semmi egyebet mint a templom piros tetejű tornyát meg a Kapdebóék ablakát. És nem is vártam egyebet, mint hogy Dömös Imre hazajöjjön a munkából, mert akkor aztán vacsoráztunk.

Ennél a Dömös Imre parasztnál laktam, egyik gerendás szobájában. Vacsora után ketten a gazdával kifelé mentünk a kazal aljába és néztük az eget. Bámulatgerjesztő csodás dolgokat tudott mesélni. Elmondta annak a furfangos kanászlegénynek a történetét, aki három különböző nevet vett fel és ezeknek a segítségével betudott férkőzni éjjel a királyi palotába, a csodaszép királykisasszonyhoz.

De azért a legtöbb történetben ő maga volt

forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.

forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.

forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.

forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

ÁGNES-

Kedvelt borviz!

Mi ujság?

A király névnapja.

Ma üli apostoli királyunk névnapját. A főszékesegyházban ez alkalommal ünnepélyes szent misét celebrál Rajner Lajos püspök. A hálaadó istentisztelet a vármegye és város tisztika testületileg vesz részt.

Elégtétel Kmetynek.

Az országos 48-as és függetlenségi párton most azon gondolkodnak, hogy a teljesen indokolatlanul sőtön mellőzött országgyűlési képviselőnek valamelyes elégtétellel nyújtsanak. Mi még nem tudjuk, milyen lesz ez az elégtétel, de azt hisszük, hogy ha képviselőnk teljes és méltó szatiszfakciót kap, úgy önértetének legkisebb megesorbitása nélkül újra lépjen vissza a párt kötelékébe. Ha azonban nem nyújtanak Kmetynek megfelelő elégtételt, akkor egy pereig se gondoljon arra, hogy visszatérjen ama pártba, amellyel azért kellett — nagyon helyesen — szakítania, mert véletlenül a párt elveit kissé erősebben merte képviselni, mint ezt a pártfegyelem megengedte. Esztergom város választópolgársága teljesen együtt érez Kmetyvel és egy értesülünk, hogy eme együttérzését és eljárásának helyesítését legközelebb méltó formában demonstrálni is fogja.

A győri hírről.

Egyik győri ujság a múlt héten azt újságot az olvasóközönségének, hogy Laszberg gróf ottani rendőrfogalmazót Esztergom szab. kir. város választmánya az üresedésben levő rendőrkapitányi állásra kandidálta és hogy a nevezettnek megválasztatása bizonyos.

Jól mosolyogtunk ezen hír felett, mert első sorban is Esztergom város nem bír törvényhatósági jelleggel, tehát kijelölő választmánya sem lehet, annál kevésbé választhat rendőrkapitányt, mert Esztergom rendezett tanácsú város, amely a községi törvény értelmében főispáni kinevezéssel kapja rendőrkapitányát.

A híreske tehát első sorban is nagy téjékoztatással iratott meg, s különben az a legérdekesebb, hogy Esztergomban senki sem tud arról, hogy itt Laszberg gróf győri rendőrfogalmazó kinevezetése komoly kombináció tárgya volna.

Az az egy bizonyos, hogy a győri rendőrfogalmazó járt Esztergomban már több ízben maga ajánlása végett, de olyan választ, amely őt kinevezetése tekintetében biztosította volna; illetékes helyről, — legjobb értesülésünk szerint — nem kapott s nem is kaphatott, mert a rendőrkapitányi állás még nem is üresedett meg.

Tudvalevő ugyanis, hogy a jelenlegi rendőrkapitány a hivatalvesztést kimondó megyei határozatot megfellebbezte s amíg ügyében végérvényes és az elmozdítást kimondó belügyminiszteri döntés nincsen, elvesztett embernek nem tekinthető.

A híreske tehát koraszülött kaecánál nem egyéb s ránk azt a benyomást teszi, hogy hangulatkeltés végett jelent meg Győrött s plántáltatott át hozzánk.

Ami most a tükör másik oldalát illeti, ezt meg kell világítanunk.

Esztergom vármegye főispánja testtől-lelkestől függetlenségi érzelmű férfiú, aki még a gondolatától is őrizkedik annak, hogy valamely cselekedetével politikai elvei tisztaságát kétségbe vonhassák!

Mi tehát abban a véleményben vagyunk, hogy a vármegye főispánja városi rendőrkapitányának kiszemelhet akárkit, de Laszberg gróf győri rendőrfogalmazót nem fogja kinevezni.

Ezt a meggyőződésünket megdönthetetlené teszi az a körülmény, hogy a vármegye főispánjának gondolkodásmódját ismerjük és ok, vagy ok nélküli ellenségei bármit híreszteljenek is, egy dolog bizonyos, az t. i., hogy függetlenségi ember,

akihez vallott elvei tekintetében a sanda gyanu árnyéka nem férhet!

Különböen míg egyrészt sohasem helyeseltük hogy a diskrecionális jogot gyakorló főispán elhatározásának ismerete nélkül, merő kombinációból, vagy fészkelődésből a sajtó előzetes állást foglaljon, viszont annak sem vagyunk barátai, hogy a főispáni méltóság viselőjének még a ki sem mondott gondolata is pletyka tárgyává tétessék.

Ennyit ezen ügyről annak okáért, hogy tisztán láthassunk!

A vármegye Rudolf trónörökösért.

Néhai Rudolf trónörökös szobrát f. hó 12-én leplezik le Budapesten. A szoborleplezésen vármegyénk is képviseltetni fogja magát. A vármegyei képviseletében Gyapay Pál főispán, dr. Perényi Kálmán alispán, Frey Ferencz, Kobek Kornél, Boronkay Jenő és Müller Ernő megyebizottsági tagok utaznak le Budapestre. — A kiküldöttek a megye részéről egy díszes koszorút fognak elhelyezni az új szobor talpazatán.

Személyi pótlék.

A város képviselőtestülete szerdai közgyűlésében Brenner Antal dr. tanácsjegyző részére 200 kor. személyi pótlékot állapított meg.

A párkányi kereskedő tanoncok érdekében.

Az esztergomi kereskedelmi társulat kérelmére elhatározta a városi közgyűlés, hogy a párkányi kereskedő tanoncokat az esetre, hogyha erre a kormány 600 kor. évi államsegélyt nyújt, a városi kereskedelmi tanonciskolába felvételi.

Az állandó választmányi ülés.

Esztergom vármegye állandó választmányának f. hó 13-én kellett volna üléseznie az őszi közgyűlés elé kerülő ügyek elkészítése tárgyában. Minthogy ez a terminus összeesik a budapesti szoborleplezéssel, melyen a főispán, alispán és több választmányi tag is részt vesznek, a f. hó 12-ére kitűzött ülést f. hó 10-én fogják megtartani.

Felelősség.

A város szeptember 10-én tartott közgyűlésének a berkocsi szabályrendelet ügyében hozott határozatát a Schwarz Testvérek felelősségteljesítették. Az ügy most a megye törvényhatósága által fog tárgyaitani.

Az Iparkamara Esztergomért.

A győri ker. és iparkamara keddi ülésében Földi Félix kamarai tag indítványára elhatározta, hogy az esztergomi kereskedelmi tanonciskolát évi 200 koronával segélyezi. — A lelkes indítványozó ezen tettével bizonyítja városunk iránt érzett jóindulatát.

Március 15 emléke.

Kollár Károly nyug. városi tanácsnok közel 800 koronát gyűjtött aktív tisztviselő korában március 15-ének méltóbb megünneplése céljára és a pénzt örök alapítványul letette a városnál. A tegnapi közgyűlés a hazafias alapítványt elfogadta.

A nagy fegyelmi.

A városi közgyűlés szerdán foglalkozott a közigazgatási bizottságnak Unger Hugó és Csernák Béla fegyelmi ügyében hozott ismeretes ítéletével és a tanácsnak azon javaslatával szemben, hogy annak Csernákra vonatkozó részét a belügyminiszterhez felebbezze, névszerinti szavazás mellett úgy határozott, hogy nem felebbezz, hanem az ítéletet egyszerűen tudomásul veszi.

a rettenhetetlen hős. Ő volt az, aki bakakorában megtudta állítani markában a szuronyos puskát, a szurony hegyével lefelé. És nem volt az ezredben egyetlen legény, akit ő földhöz nem vágott volna.

Hatalmas és dicső volt Dömös Imre. De csak ezalatt az egy óra alatt. Mert máskor erős félelemmel voltak, amiket a felesége intoleráns viselkedése idézett elő a lelkében. Neje kissé nehéz természetű volt. A sok minden között főleg kettőt nem tűrtetett. Hogy a férje pipázzék és hogy napközben aludjék.

Ez az utóbbi mérgezte meg Dömös Imre életét. Különösen nyáron, a munkaidőben. Felkelt már hajnalban, izzadt, dolgozott mint a barom. És délutánra összetörtött lezsarolódott. — Ilyenkor pokoli gyötrelmeket állt ki. Végre is rávetemedett: egyik délután azt hazudta, hogy kimegy a szérűre és aztán felosont az istálló szénapadlására és hatalmasat aludt.

Az első siker elkábitotta. Szokássá tette a délutáni alvást.

A rettenetes forró nyári délutánokon ebéd után lementem az udvarra és leültem a birsalmafa alá. Dömös Imre rendszeren utánam jött és leült mellém. Állandóan szimatolta, finomkodó de buta kis eselekkel próbálgatta megbízhatóságomat. Mert én tudtam a titkát.

Utóbb amikor megszilárdult a hite a maga kis bajainak finomabb nűanszeit és belepíngálta a tudásomba.

— Azok a disznó, gyehenna egerek mindig felriasztanak a cineogásukkal! — mondta minden délután sötét arccal. — Ott lent az istállóban, a jászol alatt vaszakolnak, de úgy felhallatszik a nesziük hozzám, mintha ott nyivákolnának a fülem mellett!

Ilyenkor Dömös Imre elhallgatott. Temetői hangulat ömlött el fonnyadt, ráncos arcán. Egy-egy kabóca dudált a fűben, a tornácra lehallatszott a esinos, házsártos asszony dobálózása, az udvar végében pedig Márton, a retentő bajszu béres vágta a fát, vagy smirkászolta a lószerszámot.

Dömös Imre nagyon szomorú volt ilyenkor. És egyszerre csak el-eltűnt. Én tudtam egyedül, hogy hová lett. Felosont a padlásra aludni. Én meg lementem a Koloska partjára a fűzesbe és ott aludtam. Az asszony, — azt hiszem — tovább esőrömpölt, Márton pedig valószínűleg tovább vágta a fát.

Agusztus huszonharmadikán délután Dömös Imre így szólt halk dűhvel, a birsalmafa árnyékában:

— A kutya tagadóját annak a sok bűdös egernek! Tegnap megint fellármáztak! Tud-e az ifiúr egeret fogni? Nem? No nem baj! Azért csak segítsen nekem! Jöjjön fel velem ma a padlásra! Felmentem.

Ugy lapítottunk, mintha kriptában lettünk volna.

Dömös Imre már szinte szundikálni kezdett, amikor alulról különös zörejt hallatszott. Apró mászkálások, kis suhogások, vékony hangoecskák és zakatolások.

Dömös Imre felnyitotta szemét és ádáz dűhvel odasugta nekem.

— Hallja? Már eszi őket a fene újra! Gyertünk! Olyan halkán másztunk le plafónba vágott lyukon keresztül, mint a kisértetek. Az ajtó le volt csukva; az istállóban korom sötét volt.

Dömös Imre a sötétben valami hatalmas füstélyt kerített és azzal odavágott a jászol alá.

Halk, fájdalmas sziszegés hallatszott.

— Itt vannak! — üvöltötte a gazda vadul. Nyissa ki az ajtót ifiuram!

Kitasztítottam a rozoga faajtót; a napfény dűbös bőséggel özönlött be. Dömös Imre pedig egyre ádázabban vagdalózott.

— Átkozott egerek, most fuccs nektek!

Egyszerre csak valami paprikavörös feldult női arc dugult elő a jászol alul. Dömösné area. A gazda elejtette a füstélyt, de az asszony rákiáltott:

— Mit vagdalkozol itt, te veszett állat? Mit keresel itt? Miért nem mégy a dolgoz után? Most elvitte az ördög az egészét! Mi itt Mártonnal éppen az egereket irtjuk, amikor te idejössz és vagdalkozol, mint valami bolond! Hord el magad! Bizony ifiúr is jobban tenné ha tanulna!

Tűnkretéve, összetörtén távoztunk.

Nyomunkban pedig diadalmasan vonult a másik pár: Dömösné és a retentő bajszu Márton.

A tudomány mai állása szerint ez az egerfogás egyetlen sikeres módja.

Cholnoky László.

NYILTTÉR.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ

Szent-Lukácsfürdői
kristályforrás ásványviz.

Étvágyat javít.
Gyomorrontást megakadályoz.

Kapható minden jobb fűszer és
vegyeskereskedésben. Főrak-
tár: SZÉKELY TESTVÉREK
cégnél, ESZTERGOM.

Monogrammok fehérnemű jelzésre, es-
nos kivitelben, kiállítás-
miatt, darabonként 20 fillérért kapható a „HUNNIA”
papírkereskedésében Esztergomban.

Gallérok, kézelők, csipkefüggönyök és
mindenféle fehérneműek, pipere-ruhák
a legszebben tisztíthatnak
MRELLA IMRE
villanyerőre berendezett gőz-mosódájában
Esztergomban, Ferencz József-ut
(Szatzlauer cukrász mellett.)

Ezen cégtáb-
láról ismer-
hetők fel azon
üzletek,
melyekben
eredeti
SINGER
gépek kapha-
tók.

SINGER CO.
varrógép részvénytársaság ESZTERGOM.
1908. május 1-től Lőrincz-utca, Takaré-
pénztár épület.

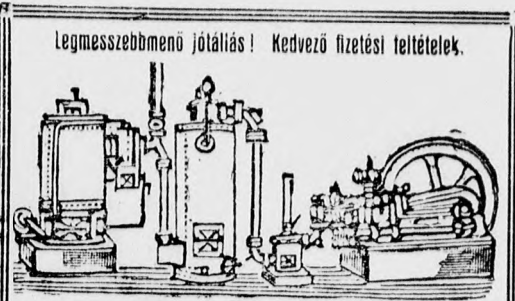
Fektor

az egyetlen
hashajtó limonádé.

Kellemes ízű, gyors és
biztos hatású.

Szükséges minden háztartásban!

Kapható mindenütt. Üvege 80 fill.
KOLUMBUS' vegyészeti gyár r. társ.
Budapest, VIII., József-utca 16-18.

Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek.
A DREZDAI MOTORGYÁR RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG
egyik legrégebbi és legnagyobb
MOTORGYÁR

szállítja az
elismer

Szivógáz-
Benzin-
Gáz-
Nyersolaj-
Acetylen-
Motorokat és lokomobilokat

Vezérképviselet és raktár: **Gellért Ignác és Tsa**
Budapest, Teréz-körút 41. — Telefon szám: 12-91.

AMERIKA.

Indulás Havreből minden szomba-
ton, Wienből minden kedden, a
Francia vonal által kiadott menetjegyekkel.

Amerikai vasuti jegyek minden állomásra ere-
deti áron. Bővebb felvilágosítások ingyen
és bérmentve szerezhetők be a „Francia
vonal” útján Wien IV. Wiedener Gürtel
No. 16. (Gegenüber der Süd und Staatsbahn.)
Kéretik a címre pontosan ügyelni.

Pontosság! Letételek! Saját érdekében hirdessen kiserőleg - **LEOPOLD GYULA** - hirdetésel irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 napig Uszárólagos közzététel! C

GARVENS-SZIVATTYUK
rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyuk szemét, borkeményedést
azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYUKSZEMHALÁL
ára 70 fillér.
A legjobb és legerősebb
sósorszesz az
ERŐ SÓSBORSZESZ
ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utánvét mellett a
„KOSMOS” vegyészeti és koz-
metikai laboratorium.
GYÓR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek
BARTA-féle erdei gyümölcsbőfűt,
izék, szörpök, gomba-, hus- és fűszék-
konzerveket, nemes borricákat,
— legkülönbözőbb minőségben szállít —
előkelőbb fűszerek közvetítésével is
Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Szepesmegye). — Kérjen árjegyzéket!

BÉLHURUT
(hasmenés), gyomorgörcs legjobb gyógy-
szere a BARTA-féle fekete áfonya-
gyógybör, kapható gyógyszeresze-
kben, 5 üveget 8 K-ért bérmentve szállít
előkelőbb fűszerek közvetítésével is
TOKAJI CHINA-VASBOR.
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis Üveg ára 8-20 kor. Nagy Üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárkban.
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kalvin-tér.

PLATSCHEK VILMOS
elismer legolcsóbb, legzöldebb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

DIGESTOL GLÜCK
a legkiválóbb emésztőpor
Doboz 2 kor.
Postal szállítás: „FEHER GALAMB” gyógyszerárk
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRUT 93
Kapható minden gyógyszerárkban és drogeriában.

Meglepő haladás!
FICHTENIN
a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenfajta fér-
get a lakásban ép úgy, mint mindennemű hernyót, ver-
és tevételetűt és egyéb kert- és veteményben kártékony állat-
kákat és azok petéit azonnal megöli.
Legmegbízhatóbb védőszer szesznyeg és darús ellen.
Használati utasítás szerinti való eljárás mellett biztosítjuk
a feltétlen eredményt.
Vezérképviseletk Magyarország részére:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-51.

RIVOLI
fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCI-ÚT 30.
készülnek csak elsőrendű művészi
kivitelben fényképnagyítások, aquarell-
és olajfestmények. Másolások selyemre,
bársonyra, fára, elefántcsontra stb. Bross, függelék, tü stb.,
apró övegfestmények. Porcellánba égetett fényképek sár-
kővekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

BOGDÁNY
szerencséje páratlan!
Vásároljunk osztály-
sorsjegyet csakis
BOGDÁNY S.
fővárosi sorsjegyjroda r.-t.-nál
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 20.

Dr. KOVÁCS
KÉZPASZTÁJA
8 nap alatt biztosan hat.
Tégelye K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógytára
Budapest, Gyár-utca 17.
„Tolltű-áthok” ingyen.

Ha fáj a feje használjon
azonnal
Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerárkban és drogeriában kapható.
Főrak-
tár: **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszer-
árkban. **KISPEST,** Rákóczi-
utca 2.
Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

Dr. KOVÁCS J.
hemopatiái rendelő-intézete
Idélt betegségekben
szervezők számára
Budapest, Váci-körút 18. sz.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha | Naponta zene-estély!

PÁRIS SZÁLLÓDA
Szállodás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.
100 szoba 2-30 K-tól feljebb, kiszolgálás-
gal és villanyvilágítással együtt. Fürdők,
alagút, lévétel, étterem. Villamos vasúti
megállóhely az öszre pályaudvarok és
halók felé.

KATZER
szőrmearul elsőrangúak és az egész
világon el vannak terjedve.
Első és legnagyobb
molykár ellen védő részv.-társ.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régiónak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénynél, osztnál és meghűléseknél, bedörzsölésével** sölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török Lőzsef gyógyszerésznél, Budapest. **Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.**

ELADÓ VIZSLÁK.

Két szép 10 hetes him vizsla kutya eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Gyökeres oltványokból amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delaware-ből 1 1/2 millió készlet. Olesó ár és pontos kiszolgálás. Cím: **Szűcs Sándor Fia szőlőtelepe, Bihardiószeg.**

NOXIN

**A LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM**

NOXIN

Aszabads mázolt
KULCSCSAL.

Minden jobb üzletben kapható.
HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

„Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappanával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt, tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

GERENDAY A. és FIA
szobrászok,
első orsz. szabadalmazott
siremlékmű gyárosok
BUDAPESTEN, VII., Rákóczi-út 90.
Fióküzlet: X. Kőbánya, az új temető mellett.

FENNALL 1848

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy **Esztergomban, Széchenyi-tér 16. szám alatt**

kárpitos és díszítő műhelyt

nyitottam. — A fővárosban évek hosszú során át szerzett tapasztalataim azon kellemes helyzetbe juttattak, hogy a legmodernebb angol bútorek elkészítését és divatszzerű díszítését, valamint régi butoroknak a mostani divat szerinti átalakítását bármely magas igénynek megfelelőleg elvállalok.

Minden e szakba vágó munkát gyorsan és jutányosan elvállalok, valamint ily munkát kívánatra a háznál is elkészítek. — Mintákkal és rajzokkal dús választékban szolgálhatok.

Kérem nagyrabecsült pártfogását és kiváló tisztelettel maradtam

alázatos szolgálja

MIKLÓSI ENDRE,

kárpitos és díszítő.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásnak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. — Doboza

1 és 2 korona. Própadozoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ gyógyszer-tár
BUDAPEST, VI. Váci-körut 17.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Kapható Esztergomban: Kerschbaumayer Károly, R. Schmidt Arthurné, Zsiga Zsigmond gyógyszer-tárakban, és Dobos Gyula drogériájában.